

Informacja dla hodowców trzody chlewnej w powiecie bełchatowskim

10 maja 2021 roku

W związku ze zbliżającym się okresem zwiększonego ryzyka występowania ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF) w gospodarstwach utrzymujących świnie (rozpoczęcie prac polowych, zbieranie runa leśnego, zwiększona aktywność turystyczna) Powiatowy Lekarz Weterynarii w Bełchatowie przekazuje następujące informacje.

Aktualna sytuacja epizootyczna:

Afrykański pomór świń (ASF) występuje w Polsce od lutego 2014 roku. W bieżącym roku, do dnia 10 maja 2021 r. na terenie Polski wystąpiło 1 ognisko choroby u świń oraz 1271 przypadków ASF u dzików. Powiat bełchatowski jest niezmiennie obszarem wolnym od ASF.

Co to jest Afrykański pomór świń:

Afrykański pomór świń (ASF) to szybko szerząca się, zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są świnie domowe, świniodziki oraz dziki. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF w związku, z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Wirus jest wyjątkowo odporny na działanie niskich temperatur i zachowuje właściwości zakaźne we krwi, kale, tkankach (zwłaszcza w surowych, niedogotowanych produktach z mięsa wieprzowego lub dzików) przez okres nawet 3-6 miesięcy.

Najczęstszym sposobem zakażenia zwierząt jest bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi. Rozprzestrzenianie się wirusa jest stosunkowo łatwe za pośrednictwem osób i pojazdów odwiedzających gospodarstwo, skażonego sprzętu i narzędzi, zwierząt mających swobodny dostęp do gospodarstwa (gryzonie, koty, psy), jak również przez skażoną paszę, ściółkę, wodę oraz skarmianie zwierząt odpadami kuchennymi (zlewkami) zawierającymi nieprzetworzone mięso zakażonych świń lub dzików.

Jak rozpoznać ASF:

U świń mogą pojawić się następujące objawy: liczne upadki, wysoka gorączka (40,5°C – 42,0 °C); sinica skóry uszu, brzucha i boków ciała, drobne, lecz liczne wybroczyny w skórze; duszność, pienisty wypływ z nosa; wypływ z worka spojówkowego; biegunka, często z domieszką krwi, wymioty; niedowład zadu; objawy nerwowe w postaci podniecenia, drgawek mięśni i skurczów; ronienia.

W przypadku najmniejszego podejrzenia lub nawet domniemania możliwości wystąpienia ASF w stadzie, należy zgłosić podejrzenie do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Bełchatowie celem umożliwienia pobrania próbek w kierunku wykluczenia ASF. Zgłoszenie należy przekazać bezpośrednio albo za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza).

Zgłoszenie podejrzenia wystąpienia ASF, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt jest obowiązkiem, którego niedopełnienie stanowi wykroczenie.

Postępowanie po zgłoszeniu podejrzenia:

- izolacja i strzeżenie w gospodarstwie wszystkich przebywających tam zwierząt;
- wstrzymanie się od wywożenia, wynoszenia i zbywania produktów z gospodarstwa, w szczególności mięsa, zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, wody, ściółki, nawozów naturalnych;
- niewywożenie z gospodarstwa materiału biologicznego (nasienia, komórek jajowych, zarodków);
- uniemożliwienie osobom postronnym dostępu do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzane o zakażenie lub chorobę.

Jak zabezpieczyć gospodarstwo przed wystąpieniem ogniska ASF:

Podstawą zabezpieczenia gospodarstwa przed wniknięciem wirusa ASF jest przestrzeganie zasad bioasekuracji zawartych w rozporządzeniu MRIRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2018 r. poz. 290 z późn. zm.). W strefie wolnej (obszar powiatu bełchatowskiego) obowiązują następujące wymagania:

- 1) karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących,
- 2) prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię,
- 3) zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnię, przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz zwierząt domowych,
- 4) utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne,
- 5) wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie,
- 6) stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycia i odkażania rąk oraz oczyszczania i odkażania obuwia,
- 7) bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń,
- 8) używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonych wyłącznie do wykonywania tych czynności,
- 9) wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię i wyjściami z tych pomieszczeń, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia, a długość nie mniejsza niż 1 m, a także stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego,
- 10) sporządzenie przez posiadacza świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniaki, lochy, loszki, knurki i knurki oraz bieżące aktualizowanie tego spisu.

Obowiązki hodowcy w odniesieniu do przepisów IRZ oraz innych przepisów prawa:

- prowadzenie i bieżąca aktualizacja księgi rejestracji trzody chlewnej;
- przechowywanie dokumentacji leczenia zwierząt przez 5 lat od daty ostatniego wpisu;
- przechowywanie dokumentacji dotyczącej padłych zwierząt przez 3 lata;
- prowadzenie rejestru stosowanych środków ochrony roślin (opryski zastosowane na uprawach);
- przekazywanie informacji o aktualnym statusie gospodarstwa do PLW w Bełchatowie oraz Biura Powiatowego ARiMR, tj. informację o rozpoczęciu działalności (nawet w przypadku utrzymywania jednej sztuki), informację o zakończeniu działalności czy informację o przepisaniu siedziby stada na inną osobę.
- zgłaszanie każdej zmiany liczebności stada do Biura Powiatowego ARiMR. W strefie wolnej termin na zgłoszenie kupna/sprzedazy/padnięcia świni wynosi 7 dni od daty zdarzenia, natomiast termin na zgłoszenie urodzenia to 30 dni.

W przypadku wykrycia ASF w gospodarstwie, w którym przestrzegane są przepisy prawa dotyczące zdrowia zwierząt, zasad bioasekuracji oraz identyfikacji i rejestracji świń – właścicielowi przysługuje pełne odszkodowanie za zabite zwierzęta, zniszczone produkty i sprzęt w gospodarstwie.

Z poważaniem

Henryk Wojciechowski

PLW w Bełchatowie